

Human Rights Review Panel

Bilten br. 22 – od 01. jula do 31. decembra 2020. godine

- Uvod
- Revidirana obrada predmeta
- Informativna kampanja Komisije za razmatranje ljudskih prava
- Sednice Komisije za razmatranje ljudskih prava
- Odluke Komisije za razmatranje ljudskih prava
- Objavljivanje odluka Komisije za razmatranje ljudskih prava

Uvod

Komisija za razmatranje ljudskih prava (u daljem tekstu čitaj Komisija), osnovana od strane Evropske Unije 2009. godine, jeste nezavisno odgovorno telo sa mandatom da razmatra navodna kršenja ljudskih prava tokom sprovođenja svog izvršnog mandata od strane EULEX-a na Kosovu. Komisija periodično objavljuje svoj bilten, na engleskom, albanskom i srpskom jeziku, kako bi doprela do ljudi na Kosovu, civilnih društava i međunarodne zajednice.

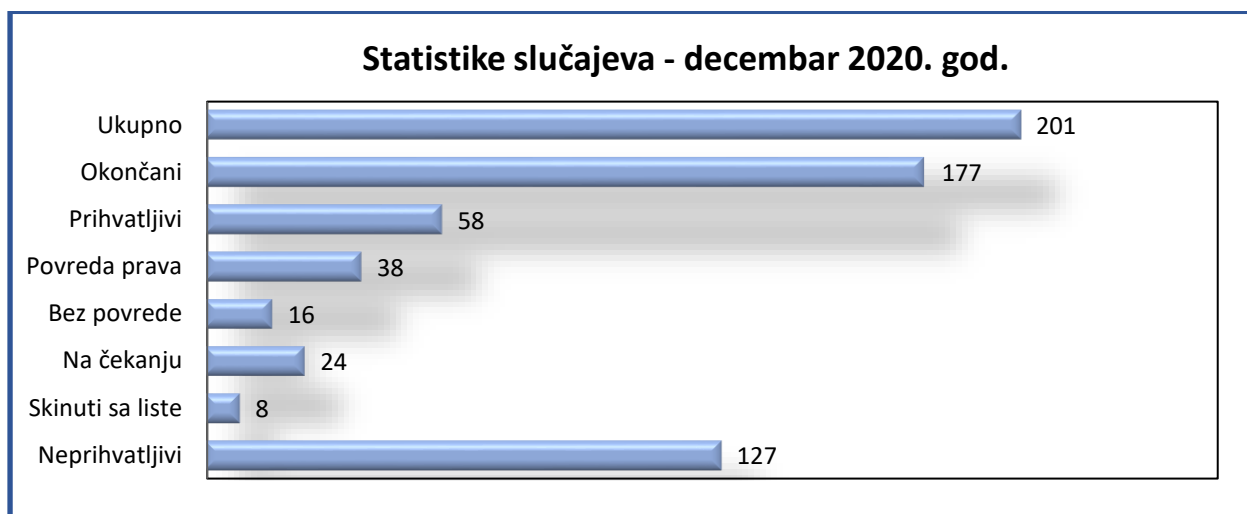
Od samog početka rada u junu 2010. godine Komisija je primila dvesta jedan (201) slučaj. Konstatovala je da je EULEX na Kosovu prekršio prava u trideset osam (38) slučajeva. Pored toga je konstatovala da nije bilo povrede ljudskih prava u šesnaest (16) slučajeva a za koje je smatrala da su prihvatljivi. Jedan novi slučaj je podnet komisiji od 01. januara 2020. godine a trenutno je dvadeset četiri (24) slučajeva na čekanju pred Komisijom. Takođe je donela i dvadeset četiri (24) propratne odluke u devetnaest (19) slučajeva u kojima je procenjeno do kog je stepena Misija sprovela preporuke. U mnogim slučajevima, zaključeno je da nije sve u potpunosti sprovedeno. U nekim slučajevima donošene su i po nekoliko uzastopnih propratnih odluka.

Slučajevi pred Komisijom odnose se na niz materijalnih i proceduralnih razmatranja ljudskih prava, uključujući, u suštini, prava na život, poštovanje privatnog i porodičnog života i pravo na efikasan pravni lek. Celokupni deo sudske prakse dostupan je na: <https://hrrp.eu/cases.php>.

Revidirana i ubrzana obrada slučajeva

Dopisom od 18. septembra 2020. godine, Komisija je obavestila šefa misije EULEX-a da su, zbog pandemije Corona virusa i mera usvojenih za ublažavanje njenih efekata, uzrokovana kašnjenja kako u sposobnosti Misije da blagovremeno podnosi svoja zapažanja u vezi sa žalbama koje su na čekanju pred komisijom, tako i u komunikaciji između komisije i podnosilaca žalbe.

Stoga je komisija odlučila, kako bi ubrzala obradu slučajeva na čekanju, počevši od kraja godine, da se generalno bavi pitanjima prihvatljivosti i osnovanosti u isto vreme u pojedinačnim odlukama.

Informativna kampanja Komisije za razmatranje ljudskih prava

Dana 10. decembra 2020. godine, povodom međunarodnog dana za ljudska prava, Komisija za razmatranje ljudskih prava objavila je kratak video kako bi predstavila sebe i svoj mandat. Ovaj video je objavljen na internet stranici Komisije, Facebook-u i LinkedIn-u, kao i na internet stranici Misije vladavine prava Evropske Unije.

Video možete pogledati na sledećim lokacijama:

- Internet stranica KRLJP: <https://hrrp.eu/videos.php>
- Internet stranica EULEX-a: <http://www.eulex-kosovo.eu/?page=2,13,157>

Sednice Komisije za razmatranje ljudskih prava

Tokom druge polovine 2020. godine, Komisija za razmatranje ljudskih prava održala je dve sednice. Komisija je većala elektronskim putem.

- 46 Sednica: 20. oktobar 2020. godine;
- 47 Sednica: 11. decembar 2020. godine.

Odluke Komisije za razmatranje ljudskih prava

Na spomenute dve sednice, Komisija je proglasila jedan slučaj neprihvatljivim i dva prihvatljivim.

Pored toga, u četiri odluke o osnovanosti Komisija je utvrdila da je Misija vladavine prava Evropske Unije na Kosovu prekršila svoje obaveze u pogledu ljudskih prava u odnosu na podnosiocе žalbi i Komisija je dala preporuke Šefu Misije.

U dva slučaja gde je ranije Komisija našla povredu prava, donela je propratne odluke kako bi pregledala sprovođenje preporuka koje su ranije dali Šefu Misije EULEX, i kao bi dali dalje preporuke. Komisija je odlučila da oba ova slučaja zadrži otvorenim radi mogućih daljih praćenja.

Odluke o neprihvatljivosti

- Slučaj [2020-01 Reihan Kaja protiv EULEX-a](#). Žalba se odnosila na prijavu za posao unutar Misije. Dana 20. oktobra 2020. godine, Komisija je proglasila ovu žalbu neprihvatljivom zato što ista spada izvan skupa pravne nadležnosti komisije.

Odluke o prihvatljivosti

- Slučaj [2016-22 Radmila Šapić protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je proglasila žalbu prihvatljivom i pozvala strane da podnesu svoje komentare povodom osnovanosti žalbe. Žalba se odnosi na nestanak člana porodice žalioca i istragu povodom tog nestanka.
- Slučaj [2016-24 Vesko Kandić protiv EULEX-a](#). (vidi dole pod odlukama o osnovanosti).

Odluke o osnovanosti

- Slučaj [2016-11 Petar Brakus protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je takođe konstatovala da je Misija odgovorna za neuspeh da žaliocu pruži efektivan pravni lek što krši član 13. Konvencije. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njegovih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.
- Slučaj [2016-23 Q.J. protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žaliocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njenih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.

- Slučaj [2016-24 Vesko Kandić protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je žalbu proglasila prihvatljivom i konstatovala da EULEX nije sproveo efikasnu istragu povodom nestanka člana porodice podnosioca žalbe i nije informisao žalioca. Ishod toga je da je komisija konstatovala da je Misija bila odgovorna za kršenje proceduralnog dela prava žalioca na život kao što je garantovano članom 2. Evropske Konvencije za ljudska prava, i za kršenje prava žalioca na slobodu od nečovečnog ili ponižavajućeg postupanja, garantovanog članom 3. Evropske Konvencije za ljudska prava. Komisija je dala nekoliko preporuka Šefu Misije EULEX-a, uključujući i to da se raspita kod organa vlasti koje su korake preduzeli do sada kako bi ispitali ovaj slučaj, i da naglasi kod organa vlasti važnost prava žrtve da sazna istinu i da se informiše o opštem toku istrage. Komisija je takođe pozvala Šefa Misije da se obrati žalioocu radi pronalaženja rešenja za kršenje njegovih prava. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.
- Slučaj [2019-01 G.T. protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je većinom glasova utvrdila da Misija nije uspela da dovoljno proceni rizike po podnosioca žalbe kada je pozvan/a da svedoči na suđenju za ratne zločine u Srbiji i nije preduzela odgovarajuće mere da osigura podnosiocu žalbe bezbednost. Kao rezultat toga, Komisija je utvrdila da je Misija u ograničenoj meri doprinela kršenju prava podnosioca žalbe na slobodu od nehumanog ili ponižavajućeg postupanja, zagarantovanog članom 3 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Komisija je utvrdila da Misija nije prekršila pravo podnosioca žalbe na privatni život zaštićeno članom 8 Evropske konvencije o ljudskim pravima. Komisija je dala nekoliko preporuka šefu Misije EULEX, uključujući da prizna da je svojim ponašanjem doprinela kršenju prava podnosioca žalbe, kao i da se raspita kod podnosioca žalbe i lokalnih organa vlasti kakve mere treba da budu preduzete koje bi garantovale bezbednost i dobrobit podnosioca žalbe zbog svedočenja podnosioca žalbe u Srbiji. Sprovođenje tih preporuka od strane Misije je na čekanju.

Propratne odluke

- Slučaj [2016-17 Milijana Avramović protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je usvojila Propratnu Odluku o sprovođenju preporuka Komisije za razmatranje ljudskih prava. U svojoj odluci, Komisija je napomenula da se prava žalioca u ovom slučaju još uvek krše zato što slučaj njenog nestalog rođaka još uvek nije istražen. Komisija je mišljenja da dosadašnji koraci koje je Misija preduzela ili predložila u cilju rešavanja nalaza i preporuka Komisije ne pružaju adekvatan ili efikasan odgovor na kršenje prava podnosioca žalbe. Komisija je pozvala Misiju da pažljivo razmotri koje ima mogućnosti kojima bi mogla da doprinese tom adekvatnom odgovoru na jedan smislen i efikasan način i da obavesti Komisiju o rezultatima tih razmatranja i o merama koje Misija predlaže da usvoji za postizanje tog cilja. Komisija je odlučila da ovaj slučaj ostavi otvoren radi mogućeg daljeg praćenja.
- Slučaj [2016-28 S.H. protiv EULEX-a](#). Dana 11. decembra 2020. godine, Komisija je usvojila Propratnu Odluku o sprovođenju preporuka Komisije za razmatranje ljudskih prava. U svojoj odluci, Komisija je napomenula da se prava žalioca u ovom slučaju još uvek krše zato što slučaj njenog nestalog rođaka još uvek nije istražen. Komisija je mišljenja da dosadašnji koraci koje je Misija preduzela ili predložila u cilju rešavanja nalaza i preporuka Komisije ne pružaju adekvatan ili efikasan odgovor na kršenje prava podnosioca žalbe. Komisija je pozvala Misiju da pažljivo razmotri koje ima mogućnosti kojima bi mogla da doprinese tom adekvatnom odgovoru na jedan smislen i efikasan način i da obavesti Komisiju o

rezultatima tih razmatranja i o merama koje Misija predlaže da usvoji za postizanje tog cilja. Komisija je odlučila da ovaj slučaj ostavi otvoren radi mogućeg daljeg praćenja.

Objavljivanje odluka

Odluke komisije su objavljene na internet stranici Komisije na engleskom, albanskom i srpskom jeziku i može im se pristupiti na: www.hrrp.eu.

Posetite internet stranicu komisije na: www.hrrp.eu

KAKO PODNETI ŽALBU KRLJP-U

(Pravila 25. i 26. iz Pravilnika o radu KRLJP-a)

Ko?

Bilo koja osoba koja ne radi u Misiji EULEX-a na Kosovu i koja tvrdi da je bila žrtva kršenja ljudskih prava od strane Misije EULEX Kosovo za vreme sprovođenja njenog izvršnog mandata.

Podnosilac žalbe (osoba koja ulaže žalbu) može biti predstavljen advokatom ili drugim predstavnikom po njegovom/njenom izboru. U tom slučaju mora biti podnet dokument o opunomoćenju.

Šta?

Komisija će razmotriti samo žalbe koje se odnose na navodna kršenja ljudskih prava koja su se dogodila nakon 09. decembra 2008. godine na Kosovu. Kršenje mora biti uzrokovano od strane Misije EULEX Kosovo za vreme sprovođenja njenog izvršnog mandata.

Komisija neće razmatrati sudske postupke koji se vode pred sudovima na Kosovu.

Kada?

Žalba se mora podneti Komisiji u roku od šest meseci od datuma navodnog kršenja.

Kako?

Žalba mora biti podneta u pismenoj formi. Nikakva žalba ne može biti podneta putem telefona. Podnosilac žalbe može koristiti engleski, albanski ili srpski jezik.

Žalba treba da bude podneta u žalbenom obrascu i mora sadržavati relevantne dokumente i odluke (ukoliko ih ima), kako je navedeno u obrascu.

Ukoliko je žalba podneta u vidu pisma, takvo pismo mora sadržavati, makar u vidu kratkog prikaza, temu žalbe, da bi ta žalba bila dalje razmotrena.

Gde?

Žalba se može podneti na:

Komisija za razmatranje ljudskih prava - Sekretarijat

Ul. Rrustem Statovci br. 29 – 10000 Priština – Kosovo

Tel: +383 (0) 38 28 2207

Žalba se može podneti putem emaila na office@hrrp.eu

www.hrrp.eu

Ukoliko je žalba poslata elektronskim putem (e-mail), potpisana originalna verzija žalbe mora biti dostavljena u roku od četiri nedelje od verzije poslate e-poštom.

Ispunjavanje žalbenog obrasca

Poželjno je da žalba bude napisana čitko i da bude iskucana.

Obrazac treba da sadrži sve neophodne detalje da bi se, ako je potrebno, kontaktirao podnosilac iste. Ukoliko podnosilac pruža dokumentovane dokaze, trebaju se podneti čitke kopije. **Nemojte slati vaše originalne dokumente.**

Dokumenti trebaju biti navedeni po datumu, naknadno numerisani i trebaju dobiti kratak opis (npr. pismo, nalog, presuda, žalba, itd.).

Nakon registracije žalbi će biti dodeljen broj slučaja. Broj slučaja mora biti naveden u kompletnoj budućoj korespondenciji. Ukoliko podnosilac već ima žalbu upućenu Komisiji, on/ona mora obavestiti Komisiju o broju slučaja na koji se odnosi ta ranija žalba. Ukoliko podnosilac, iz nekog razloga, ne želi da njegov/njen identitet bude objavljen, on/ona treba da popuni odgovarajući deo žalbenog obrasca.